

VARIETATS D'ORDI DE TARDOR. RECOMANACIONS PER A LA CAMPANYA 2014-15

RESUM

El 50 % de la superfície de cereal d'hivern que es cultiva a Catalunya està dedicat al cultiu d'ordi. La major part es sembra a la tardor, tant amb varietats d'hivern com alternatives. L'IRTA realitza cada any assaigs per avaluar l'adaptació de les noves varietats comercials d'ordi a les diferents zones de producció catalanes: secans semiàrids, semifrescals i frescals, així com a les comarques interiors de Girona. En aquestes zones, les sèmres es solen dur a terme des de finals d'octubre a meitat de novembre. Les varietats **PEWTER**, **GRAPHIC**, **CIERZO**, **COMETA**, **YURIKO** i **MESETA** mostren una bona adaptació en sèmres de tardor en la majoria de zones productores.

01. Introducció

Durant la campanya 2013-14 s'han establert a Catalunya cinc assaigs per tal d'avaluar el comportament de les noves varietats comercials d'ordi en sèmres de tardor: Vilobí d'Onyar (Girona Interior), Solsona i Vic (secans frescals), Artesa de Segre (secans semifrescals) i Verdú (secans semiàrids). A continuació es presenten els resultats mitjans obtinguts per les diferents varietats avaluades en aquestes zones durant les darreres campanyes.

02. Rendiment

Les figures següents mostren els resultats productius de les varietats d'ordi en sèmres de tardor. Les separacions de mitjanes s'han realitzat amb el test d'Edwards & Berry ($\alpha = 0,05$). Varietats amb la mateixa lletra no difereixen significativament entre sí.

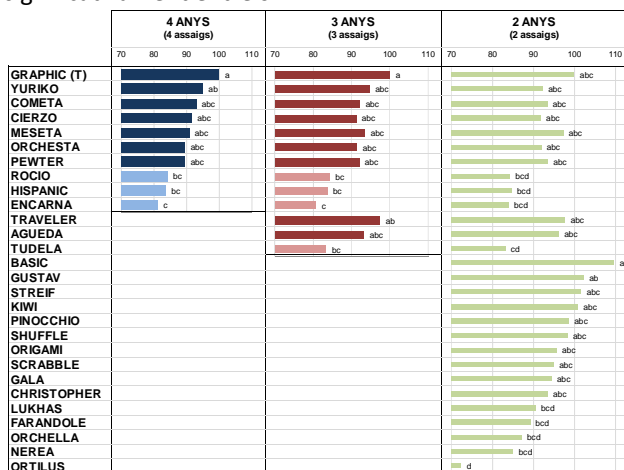

Figura 1. Zona de Girona Interior. Índex productiu mitjà respecte al testimoni GRAPHIC.

Varietats destacades a la zona de Girona Interior: GRAPHIC, YURIKO, COMETA, CIERZO, MESETA, ORCHESTA, PEWTER, TRAVELER i AGUEDA.

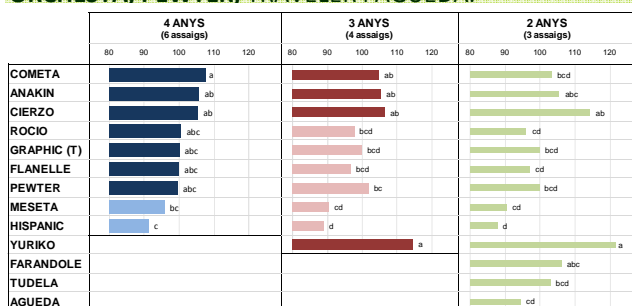

Figura 2. Zona de secans semifrescals. Índex productiu mitjà respecte al testimoni GRAPHIC

Varietats destacades a la zona de secans semifrescals: COMETA, ANAKIN, CIERZO, ROCIO, GRAPHIC, FLANELLE, PEWTER i YURIKO.

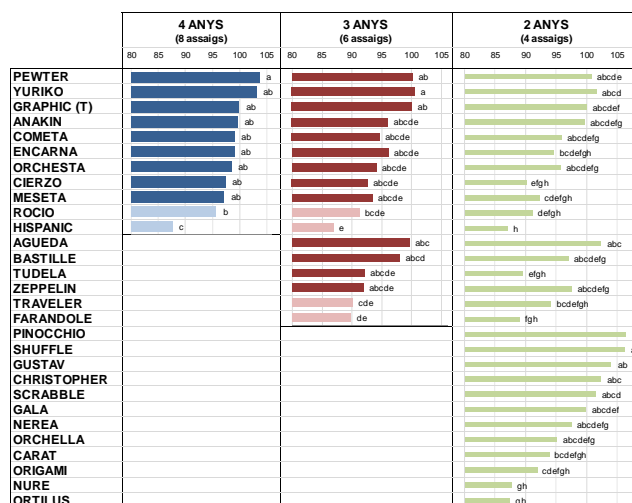

Figura 3. Zona de secans frescals. Índex productiu mitjà respecte al testimoni GRAPHIC.

Varietats destacades a la zona de secans frescals: PEWTER, YURIKO, GRAPHIC, ANAKIN, COMETA, ENCARNA, ORCHESTA, CIERZO, MESETA, AGUEDA, BASTILLE, TUDELA i ZEPPELIN.

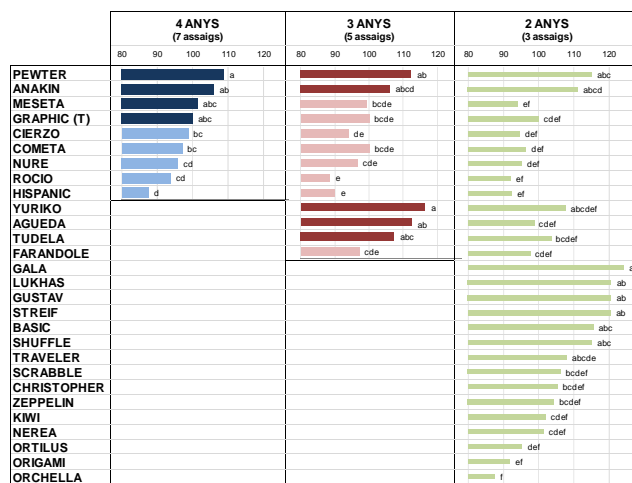

Figura 4. Zona de secans semiàrids. Índex productiu mitjà respecte el testimoni GRAPHIC.

Varietats destacades a la zona de secans semiàrids: PEWTER, ANAKIN, MESETA, GRAPHIC, YURIKO, AGUEDA i TUDELA.

03. Paràmetres agronòmics

A la Taula 1 es poden observar les principals característiques agronòmiques de les varietats que s'han avaluat un mínim de tres anys i que han presentat un bon comportament productiu:

Espigat: les varietats més precoces són AGUEDA, COMETA, HISPANIC, NURE i YURIKO, mentre que les de cicle més llarg són GRAPHIC i PEWTER.

Densitat d'espigues: AGUEDA, HISPANIC i MESETA mostren una molt bona capacitat de fillolament.

Pes hectolítric: CIERZO i HISPANIC mostren els valors més baixos, mentre que COMETA, ENCARNA, FARANDOLE i MESETA ofereixen un bon pes específic.

Malalties foliars:

- **Rincosporiosi:** GRAPHIC i ANAKIN són susceptibles, mentre que COMETA, MESETA, ORCHESTA, CIERZO i YURIKO força resistent.
- **Helmitosporiosi:** són molt sensibles AGUEDA, COMETA, GRAPHIC, HISPANIC i PEWTER.

Taula 1. Principals característiques agronòmiques de les varietats d'ordi en sèmbers de tardor.

VARIETAT	EMPRESA	TIPUS D'ESPIGA	PRECOCITAT DE L'ESPIGAT	ALTER-NATIVITAT	TALLA DE LA PLANTA	RESISTÈNCIA			DENSITAT ESPIGUES	PES ESPECÍFIC
						AJAGUT	CENDROSA	HELMINTO.		
AGUEDA	LIMAGRAIN IBÉRICA	2 rengles	Molt precoç a precoç	Alternatiu	Molt baixa a baixa	Mitjana	Baixa a mitjana	Baixa	Alta	Mitjà
ANAKIN	AGRUSA	2 rengles	Tardana	Mig alternatiu	Baixa	Mitjana a alta	Mitjana		Mitjana	Mitjà
BASTILLE	AGRUSA	2 rengles	Precoç a mitjana	Hivern	Mitjana	Baixa		Mitjana	Mitjana	Alt
CIERZO	CERALIA	6 rengles	Mitjana	Mig alternatiu	Mitjana a alta	Baixa	Mitjana	Mitjana	Baixa a mitjana	Baix a mitjà
COMETA	AGRUSA	2 rengles	Molt precoç a precoç	Mig alternatiu	Baixa a mitjana	Mitjana	Baixa	Baixa	Mitjana	Alt
ENCARNA	LIMAGRAIN IBÉRICA	2 rengles	Mitjana	Hivern	Mitjana a alta	Baixa	Mitjana	Mitjana	Baixa a mitjana	Alt
FARANDOLE	FLORIMOND DESPREZ	2 rengles	Precoç a mitjana	Hivern	Alta	Baixa	Baixa a mitjana	Mitjana	Mitjana	Alt
FLANELLE	FLORIMOND DESPREZ	2 rengles	Precoç a mitjana	Hivern	Mitjana	Baixa	Mitjana		Baixa a mitjana	Alt
GRAPHIC	RAGT IBERICA	2 rengles	Mitjana a tardana	Alternatiu	Baixa a mitjana	Baixa	Mitjana	Baixa	Mitjana a alta	Mitjà a alt
HISPANIC	FLORIMOND DESPREZ	2 rengles	Molt precoç a precoç	Mig alternatiu	Baixa a mitjana	Molt baixa a baixa	Baixa	Baixa	Alta	Baix a mitjà
MESETA	FLORIMOND DESPREZ	2 rengles	Precoç a mitjana	Hivern	Baixa a mitjana	Mitjana	Baixa a mitjana	Mitjana	Mitjana a alta	Alt
NURE	PRO.SE.ME	2 rengles	Molt precoç a precoç	Mig alternatiu	Mitjana a alta	Molt baixa a baixa	Baixa a mitjana		Mitjana	Alt
ORCHESTA	RAGT IBÉRICA	2 rengles	Precoç a mitjana	Hivern	Mitjana a alta	Molt baixa a baixa	Baixa a mitjana	Mitjana	Baixa a mitjana	Mitjà
PEWTER	AGRUSA	2 rengles	Mitjana a tardana	Alternatiu	Molt baixa a baixa	Mitjana a alta	Mitjana a alta	Baixa	Mitjana a alta	Mitjà a alt
ROCIO	LIMAGRAIN IBÉRICA	2 rengles	Precoç a mitjana	Hivern	Baixa a mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjà a alt
TUDELA	FLORIMOND DESPREZ	6 rengles	Precoç	Mig alternatiu	Mitjana a alta	Baixa	Baixa a mitjana	Mitjana	Baixa	Mitjà a alt
YURIKO	AGRO-SEMILLAS	6 rengles	Molt precoç	Alternatiu	Alta	Baixa	Baixa	Mitjana	Baixa	Mitjà

04. Varietats en poques paraules

AGUEDA: molt precoç a espigat. De tipus alternatiu. Planta de talla baixa i bona capacitat de fillolament.

ANAKIN: varietat alternativa de cicle tardà. Resistent a l'ajagut i sensible a rincosporiosi.

CIERZO: varietat de 6 rengles. Sensible a ajagut.

COMETA: molt precoç a espigat. Sensible a cendrosa i helmintosporiosi. Resistent a rincosporiosi.

ENCARNA: pes específic alt. Sensible a l'ajagut.

FARANDOLE: pes específic alt. Planta de talla alta.

FLANELLE: ordi d'hivern. Pes específic alt. Sensible a ajagut. Bona capacitat de fillolament.

GRAPHIC: espigat mitjà a tardà. Varietat alternativa. Sensible a malalties foliars, especialment rincosporiosi.

HISPANIC: molt precoç a espigat. Sensible a ajagut i helmintosporiosi. Bona capacitat de fillolament.

MESETA: ordi d'hivern. Pes específic alt. Bona capacitat de fillolament i sanitat.

NURE: molt precoç a espigat. Sensible a ajagut. Pes específic alt.

ORCHESTA: resistent a rincosporiosi. Sensible a ajagut.

PEWTER: espigat tardà. Sensible a helmintosporiosi. Talla baixa. Varietat alternativa, apreciada en malteria.

ROCIO: cicle precoç a mitjà. Bon pes específic del gra.

TUDELA: varietat d'hivern de 6 rengles. Precoç a espigat. Planta de talla alta. Bona sanitat.

YURIKO: varietat de 6 rengles. Molt precoç a espigat. Planta de talla alta. Baix fillolament.

Autors/es:

Antoni López, Josep Anton Betsebé (IRTA Lleida)

T. 973 702588 – A/e: antoni.lopez@irta.cat

Joan Serra, Gemma Capellades, Roser Sayeras (IRTA Mas Badia)

T. 972 780275 – A/e: joan.serra@irta.cat